

Skatteutskottets yttrande

1981/82:5 y

över en motion om sänkning av energiskatten i vissa fall

Till arbetsmarknadsutskottet

Arbetsmarknadsutskottet har berett skatteutskottet tillfälle att yttra sig över motion 1981/82:2289 yrkande 12 av Gösta Bohman m. fl. (m). Motionen har väckts med anledning av proposition 1981/82:113 om program för regional utveckling och resurshushållning. Motionärerna begär att energiskatten på elektrisk kraft slopas eller sänks inom stödområde A enligt den indelning i stödområden som föreslås i propositionen. Skatteutskottet får med anledning härav anföra följande.

Skatt på elektrisk kraft utgår enligt lagen (1957:262) om allmän energiskatt med 4 öre/kWh. För den del av förbrukningen i industriell verksamhet som överstiger 40 000 kWh per år är skatten dock 3 öre/kWh. Inom vissa kommuner i norra Sverige är sedan den 1 juli 1981 skattesatsen 3 öre/kWh för alla förbrukare. Denna skatteförmån har tillkommit för att lindra beskattningen av hushållens elförbrukning i de norra delarna av landet, där uppvärmningskostnaderna är höga (prop. 1980/81:118 Bilaga 2, SkU 1980/81:44).

Vissa industrier med mera betydande bränsle- och kraftkostnader kan enligt en särskild lag (1974:992) erhålla viss nedsättning av den allmänna energiskatten på elektrisk kraft och vissa bränslen. För år 1982 har regeringen fastställt nedsättningen för företag som förädlar skogsprodukter till högst 1,6 % av de tillverkade produkternas försäljningsvärde. För övriga företag är nedsättningen maximerad till 1,3 % av motsvarande värde.

Skatteutskottet har vid ett flertal tillfällen prövat motionsyrkanden av samma eller liknande innebörd som det nu aktuella. Så sent som i februari i år framhöll utskottet som sin mening att en befrielse från eller nedsättning av arbetsgivaravgifterna inom vissa stödområden var av väsentligt större betydelse för sysselsättningen inom dessa områden än lättnader i energibeskattningen. Utskottet avstyrkte därför bifall till en motion i ämnet. Riksdagen godkände utskottets betänkande.

Skatteutskottet kan i och för sig vitsorda att ett bifall till motionärernas hemställan skulle innebära en sänkning av energikostnaderna och därmed en viss konkurrensfördel för företag inom denna region. Med hänsyn till bl. a. den energiskattenedsättning som regeringen årligen fastställer för vissa industrier är det dock svårt att beräkna värdet av de skatteförmåner som skulle komma dessa företag till del. Det torde kunna slås fast att de företag som har de största kostnaderna för elenergi skulle gynnas mest, samtidigt som företag med motsvarande produktion och med hög elförbrukning inom

andra delar av landet skulle få en konkurrensmässig nackdel. Detsamma skulle gälla företag inom stödområdet som använder andra energislag än el.

Ökad sysselsättning är ett av målen i regionalpolitiken. Enligt utskottets mening är det dock osäkert i vad mån ett samband föreligger mellan ökad sysselsättning och lägre elkostnader. Skatteutskottet finner det därför tveksamt om den i motionen förordade åtgärden är lämplig i sysselsättningsskapande hänseende.

En sänkning eller ett slopande av energiskatten på elkraft inom stödområdet skulle innebära en väsentlig skattesubventionering för hushållen i regionen och motsvarande inkomstbortfall för staten. Som tidigare sagts har riksdagen nyligen beslutat om en viss nedsättning av elenergiskatten för hushållen i de norra delarna av landet med hänsyn till de höga uppvärmningskostnaderna för dessa hushåll. En ytterligare sänkning av skatten för hushållens del torde ha ringa betydelse då det gäller sådana regionalpolitiska mål som höjd sysselsättning, ökat serviceutbud etc.

Av det anförda framgår att utskottet, som tidigare har ställt sig tveksamt till en regionalpolitisk differentiering av energibeskattningen, anser att den i motionsyrkandet föreslagna åtgärden att sänka eller helt slopa energiskatten på elkraft i vissa delar av landet är en diskutabel metod att uppnå regionalpolitiska mål. De medel som motsvaras av de uteblivna skatteinkomsterna bör enligt utskottets mening kunna användas på ett effektivare sätt inom regionalpolitikens ramar. Skatteutskottet anser därför att arbetsmarknadsutskottet bör avstyrka motion 1981/82:2289 yrkande 12.

Stockholm den 20 april 1982

På skatteutskottets vägnar
ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wärnberg (s), Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Wilhelm Gustafsson (fp), Rune Carlstein (s), Olle Westberg i Hofors (s), Tage Sundkvist (c), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Bo Forslund (s), Olle Grahn (fp), Egon Jacobsson (s), Anita Johansson (s), Bo Södersten (s) och Arne Svensson (m)*.

*Ej närvarande vid yttrandets justering.

Avvikande mening

av Knut Wachtmeister, Bo Lundgren och Arne Svensson (alla m) som anser att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar med "Skatteutskottet har" och slutar med "yrkande 12" bort ha följande lydelse:

Enligt skatteutskottets mening bör regionalpolitiken inriktas på att dämpa behovet av selektiva insatser. På sikt bör därför förutsättningar skapas att avveckla de selektiva stödformerna. Detta bör enligt skatteutskottets uppfattning kunna ske genom att man i stället inriktar regionalpolitiken på mera generellt verkande åtgärder, t. ex. med utnyttjande av det skattepolitiska instrumentet. I propositionen saknas en analys av sådana mera generellt verkande åtgärder inom regionalpolitiken.

Ett sätt att motverka kostnadsnackdelar för företag inom sysselsättnings-svaga regioner är att sänka eller helt ta bort den allmänna energiskatten på elkraft. Detta är enligt skatteutskottets mening en åtgärd som är väl ägnad att skapa ett allmänt gynnsammare klimat för företagsamheten inom den berörda regionen, vilket i sin tur torde medföra positiva effekter i form av ökad sysselsättning m. m.

Det föreslagna stödområdet A är den region i landet som har de allvarligaste sysselsättningsproblemen och som därför är mest i behov av generella stimulansåtgärder till fromma för näringslivet.

Av det anförda framgår att skatteutskottet anser att den i motionsyrkandet föreslagna åtgärden, som innebär att den allmänna energiskatten på elkraft som förbrukas inom stödområde A slopas, är väl värd att pröva. Skatteutskottet anser därför att arbetsmarknadsutskottet bör tillstyrka motion 1981/82:2289 yrkande 12.

